

Onze geschiedenis

Onder wie zijn wij: onze geschiedenis

In maart 2003 bestond de gemeente 75 jaar. Dat feest is op grootse wijze gevierd. Ook is toen onze geschiedenis opnieuw onderzocht en in kort bestek op schrift gesteld door drs. Jan H. Karelse.

Wij nemen de destijds geschreven tekst hier over:

De Vrije Evangelische Gemeente van Apeldoorn in wording en groei.

In 1897 ontstaat in de (Vrije) Evangelische Gemeente Amsterdam de "Liefdebond Maran-Atha", die evangeliseert in hartje Amsterdam en in de winter voedsel uitdeelt aan armen. Initiatiefnemer is de ouderling en latere dominee J.J. van Heest. Samen met zijn predikant, ds. J.G. Smitt, geeft hij een landelijk verspreid, gelijknamig maandblad uit. Dat blad groeit uit tot het bekendste tijdschrift voor de opwekkingsbeweging. In dat klimaat ontstaat de Zangbundel van Joh. de Heer en wordt in 1906 "De Nederlandsche Tenzending" opgericht in de geest van de beginselen van de Evangelische Alliantie.

Eind januari 1906 houdt Ludwig Henrichs, evangelist van de Duitse Tenzending, een reeks avonden in Apeldoorn. Na de slotavond komen 50 mensen in de consistorie van de Grote Kerk bijeen om zich voor het eerst of opnieuw aan de Heer over te geven.

R.H.G. Kolff van Oosterwijk, lid van de Evangelische Gemeente Amsterdam en vroegere penningmeester van "Maran-Atha", woont inmiddels in Apeldoorn. Hij geeft 10.000 gulden voor de aanschaf van de eerste Nederlandse Tent, "als een offer op het altaar van de toewijding aan de Heer".

Op 3 september 1906 wordt de tent met 1500 zitplaatsen en een groot podium in gebruik genomen. Dat gebeurt in Apeldoorn, met een toespraak van o.a. ds. J.J. van Heest, voorzitter van de Nederlandsche Tenzending en in aanwezigheid van de koningin. Er volgt een drukbezochte campagne van ruim 14 dagen, met nadruk op levensheiliging en evangelisatie. Van Heest en Joh. de Heer werken mee. Als de laatste avond met zo'n 1800 bezoekers voorbij is, heeft het opwekkingsvuur toegeslagen.

In 1907 komt ds. J.G. Smitt in Apeldoorn wonen. Hij vormt met Kolff van Oosterwijk en enkele anderen een plaatselijk comité. Sinds 1 augustus 1907 komen vijf weken lang elke dinsdag en donderdag 60 tot 100 mensen voor een bidstond bijeen in de Lutherse Kerk, als voorbereiding op een nieuwe tentcampagne. Mensen komen tot geloof en anderen willen hun leven meer toewijden aan de belangen van het Koninkrijk van God. De leiding van de kerken in Apeldoorn weigert – anders dan elders - mee te werken in deze interkerkelijke arbeid. Daarom wordt ds. Smitt gevraagd elke zondagavond in de Lutherse Kerk een bijeenkomst te leiden voor deze mensen.

Zo ontstaat de interkerkelijke evangelisatiekring, die zich "Maran-Atha" noemt, een naam die verwijst naar het eerder genoemde maandblad van

Smitt en Van Heest, dat de boodschap van opwekking en nieuws van de tentzending doorgeeft. In 1908 sterft ds. Smitt. Zijn graf is tot op deze dag te vinden op de begraafplaats aan de Soerenseweg.

De Kring wordt voortgezet, o.a. met behulp van zendingswerkers als C.J. Hoekendijk en J. Thiessen, die hun verloftijd in Apeldoorn doorbrengen. Als Hoekendijk weer naar Java vertrekt, vraagt hij dr. J.H. Gunning J.H.zn. om zich over de kring te ontfermen. Deze landelijk bekende, Hervormde emerituspredikant woont sinds juli 1917 in Apeldoorn. Hij geeft wekelijks het blad "Pniël" uit, is de dichter van het lied "Ga niet alleen door het leven" en heeft o.a. een biografie geschreven over de Vrije Evangelische voormannen ds. H.J. Budding en ds. H.W. Witteveen. Op 7 maart 1918 ontvangt Gunning in de Stadsevangelisatie "Jeruël" in Rotterdam een diepe geloofsvernieuwing en sindsdien hecht hij meer dan ooit betekenis aan het Evangelie van het kruis. "Jeruël" onderhoudt nauwe banden met Vrije Evangelische predikanten. Uit een brief van Gunning van 5 april 1918 blijkt dat er aan gedacht wordt hem als tweede predikant te beroepen in de (Vrije) Evangelische Gemeente in Amsterdam. Op 11 augustus 1918 wordt met 1 Cor. 16: 22 aan de Badhuisweg in Apeldoorn een nieuw lokaal ingewijd voor "Maran-Atha". Deze interkerkelijke evangelisatie omvat alle kleuren van de evangelische regenboog.

Gunning wordt de motor van het werk. Hij correspondeert in 1919 met ds. W.D. Linthout, voorzitter van het Comité van de Bond van Vrije Evangelische Gemeenten, en ds. A. Winckel over mogelijkheden om de kring om te zetten in een Vrije Evangelische Gemeente. Het bestuur en de kring verlangen naar gemeentelijk leven.

In een brief van 22 januari 1926 roept Ds. Joh.J. van Petegem de Vrije Evangelische mensen in Apeldoorn en omgeving op om zich aaneen te sluiten. Op 21 februari 1926 wordt met ongeveer 20 leden de "Evangelische Kring" opgericht, los van "Maran-Atha". Eerst komt men bijeen in het gebouw van "Maran-Atha", later in "Patrimonium" aan de Roggestraat. Op 15 maart 1928 wordt de Vrije Evangelische Gemeente te Apeldoorn geïnstitueerd o.l.v. consulent ds. P.B. Muller en opgenomen in de Bond van Vrije Evangelische Gemeenten.

Op 27 juli 1928 wordt de nieuwe kerk, Roggestraat 34, ingewijd. Er wordt een orgel aangeschaft met pijpwerk uit de tweede helft van de 18e eeuw. Een kleine, hechte en zeer betrokken geloofsgemeenschap van 40 à 50 mensen komt nu samen. Er is eerbied voor het Woord, offervaardigheid, liefde voor zending en evangelisatie en een bloeiend verenigingsleven.

De gemeente heeft negen predikanten gekend:

Ds. W.D. Linthout (27-07-'28 / 06-03-'35). De gemeente groeit, er zijn al snel 146 betaalde vaste zitplaatsen in de kerk.

Ds. P.J. Mietes (19-09-'37 / 08-05-'49). Het aantal leden en bidstondbezoekers neemt toe. Er zijn geregeld conferenties. Het jeugdwerk bloeit.

Ds. Joh. J. van Petegem (28-11-'48 / 03-05-'53), werkzaam in Zuid.

Ds. J. Ytsma (27-11-'49 / 05-10-'52), werkzaam in Centrum.

Ds. Jac. Lissenberg (09-01-'55 / 01-01-'64). Medewerking in de Oecumenische Raad. In '58 restauratie van de kerk met 350 zitplaatsen. Er zijn dan 270 leden, waarvan 94 in Zuid.

Ds. J.G. Niewöhner (15-03-'64 / 26-07-'70). De eerste predikant die een auto ter beschikking krijgt. Ziekenbezoek en stervensbegeleiding eisen veel tijd.

Ds. S. Zuidema (19-12-'71 / 28-11-'76). Er ontstaat goed georganiseerd bezoekwerk en er is veel oecumenische activiteit.

Ds. H.J. Delwig (17-04-'83 / 28-02-'93), sinds '84 parttime in Zwolle. Hoogtepunt is de ingebruikneming van het nieuwe kerkgebouw, Sprengenweg 15, op 03-02-'91.

Ds. F.H. Karelse-Dijk (27-03-'94 tot heden).

Vanaf 1946 waren er bijeenkomsten in de opkomende wijk Zuid, in de Zweedse Kapel, Arnhemseweg 164-2 van 22-09-'47 tot 28-11-'71.

De Theologische school van de Bond was van 08-01-'28 tot 24-02-'37 in Apeldoorn gevestigd en de docenten en studenten zijn dan lid van de gemeente.

Tientallen jaren werd het Bondsblad "Ons Orgaan" in Apeldoorn gedrukt. En tot september 1968 was hier ook de Bondsboekhandel gevestigd. Er zijn sinds 1984 contacten met de Freie Evangelische Gemeinde in Falkensee.

Vele, vele gemeenteleden en kerkenraadsleden hebben zich in de loop der jaren met hart en ziel ingezet voor allerlei werk binnen en buiten de Vrije Evangelische Gemeente in Apeldoorn.